

دانشگاه سям نور
په

مبانی هنرهای تجسمی ۱

(رشته هنر)

www.ketab.ir

حمید آقاخانی احمد منتظری رودبارکی

سرشناسه	: آقاخانی، حمید، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدید آور	: مبانی هنرهای تجسمی ۱ (رشته هنر)/حمید آقاخانی، احمد منتظری رودبارکی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	: دوازده، ۲۹۱ ص:مصور.
فروست	: دانشگاه پیام نور؛ ۱۳۵۳. گروه هنر؛ ۱۳ / ۱
شابک	: 978 - 964 - 387 - 394 - 3
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۲۸۹ - ۲۹۱.
موضوع	: آموزش از راه دور -- ایران
موضوع	: حجم سازی -- آموزش برنامه ای
شناسه افزوده	: منتظری رودبارکی، احمد
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور
رده بندی کنگره	: LC۵۸۰۸/الف۹۱۶۵
رده بندی دیویی	: ۳۷۸/۱۷۵۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۰۹۶۹۳۶

مبانی هنرهای تجسمی ۱
مولفان: حمید آقاخانی، احمد منتظری رودبارکی

ویراستار: دکتر اسماعیل علی اکبری

تهیه و تولید: دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و توزیع دانشگاه پیام نور

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول بهمن ۱۳۸۶، چاپ چهارم خرداد ۱۳۹۹

شابک: ۳ - ۳۹۴ - ۳۸۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 964 - 387 - 394 - 3

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید.

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، ایست، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

(این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، خیابان شهید رجایی،

نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه پادآوران، تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۵۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

فهرست

یازده	پیشگفتار
دوازده	اهداف کلی کتاب
۱	فصل اول. مقدمه‌ای بر اهمیت دانش مبانی هنرهای تجسمی
۷	فصل دوم. دیدن
۷	هدف کلی
۷	اهدافهای آموزشی
۷	الف) در مورد دیدن
۱۱	ب) دیدن و سنجیدن
۱۲	تمرین
۱۳	فصل سوم. نقطه
۱۳	هدف کلی
۱۳	اهدافهای آموزشی
۱۴	نقطه
۲۰	تمرین
۲۱	فصل چهارم. خط
۲۱	هدف کلی
۲۱	اهدافهای آموزشی
۲۲	الف) خط
۲۴	ب) رابطه انسان، خط و طراحی
۲۷	ج) انواع خط، تأثیر بصری آنها

۲۸	۱. خطوط افقی
۳۰	۲. خطوط عمودی
۳۲	۳. خطوط آریب یا مایل
۳۴	۴. خطوط دواز یا منحنی
۳۶	۵. خطوط زاویه‌دار یا زیگزاگ
۳۹	د) نسبت خط به کادر یا چهارچوب
۴۰	هـ) ضخامت خط
۴۰	تمرین
۴۳	فصل پنجم. سطح
۴۳	هدف کلی
۴۳	اهداف آموزشی
۴۴	الف) سطح
۴۵	۱. مربع
۴۸	۲. مثلث
۵۴	۳. دایره
۵۷	ب) بازی با سطح برای رسیدن به اشکال و اشیای جدید
۵۷	۱. جمع سطوح
۵۷	۲. تفریق سطوح
۵۸	۳. تداخل سطوح
۵۸	۴. تکثیر سطوح
۵۹	۵. تقسیم سطوح
۶۰	۶. تغییر اندازه سطوح
۶۰	۷. تغییر شکل سطوح
۶۱	تمرین
۶۳	فصل ششم. حجم
۶۳	هدف کلی
۶۳	اهداف آموزشی
۶۴	الف) حجم
۷۴	ب) نقش فضا در حجم
۷۷	ج) فضای منفی
۸۲	د) حجم در فرهنگها
۸۴	تمرین

پیشگفتار

با یاری پروردگار متعال کتاب «مبانی هنرهای تجسمی (۱)» تهیه و تدوین شده و در دسترس هنرجویان، علاقمندان و دانشجویان محترم قرار گرفته است. با توجه به اهمیت این درس به عنوان مبحثی پایه، کتاب حاضر تلاش می‌کند دانشجویان را با عناصر هنرهای بصری، که واجد اهمیت فراوانی در حوزه هنرهای تجسمی و کاربردی هستند، به‌طور کامل آشنا سازد.

به‌منظور تشریح هر کدام از عناصر بصری و دیگر مفاهیم مکمل این مباحث، مثالهایی مرتبط با هر موضوع، به تناوب از آثار هنرمندانی در سبکهای مختلف و از کشورهای گوناگون، از شرق تا غرب و در پاره‌ای موارد آثاری از دانشجویان آورده شده است.

در ابتدا اهمیت دانش هنرهای بصری مورد بررسی قرار گرفته و همچنین در اهمیت «دیدن» مطالبی ارائه شده است که لازمه آغاز چالش، یادگیری و شناخت عناصر بصری و محیط پیرامون هنرمند است. در ادامه اهمیت هر یک از عناصر بصری به ترتیب نقطه، خط، سطح، حجم، ریتم، بافت به تفصیل مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است؛ سپس بحثهای تکمیلی‌ای چون بحث مهم ترکیب‌بندی، نسبت طلایی، حرکت، فضا، شکل و فرم، کنتراستها و... تحلیل شده است.

در پایان لازم می‌دانیم از جناب آقای دکتر اسماعیل علی‌اکبری که زحمت ویرایش علمی کتاب را پذیرفتند قدردانی و تشکر نماییم.

حمید آفاخانی

احمد منتظری رودبارکی